

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบันประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องเพื่อให้เยาวชนของไทยสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การคิดจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะในยุคการแข่งขัน การต่อสู้ในทุกๆ ด้าน เช่นทุกวันนี้เพื่อรู้จักคิดป้องกันก่อนเกิดเหตุ แก้ปัญหาหรือตัดสินใจได้เมื่อเหตุเกิดขึ้น ดังนั้นการจะดำเนินสังคมให้ปกติสุขต้องประกอบด้วยความรู้คิดเป็นระบบของมนุษย์ เริ่มต้นที่เด็ก ซึ่งครูคือผู้มีหน้าที่ช่วยพัฒนาให้เด็กเหล่านั้นมีความสามารถในการคิดเป็น ใช้ความคิดในทางที่ถูกต้องเหมาะสมเขาจึงจะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างราบรื่น ซึ่ง (ทิสนา เขมมณี, 2548, หน้า 66-67) ว่าการคิดเพื่อการ “คิดเป็น” เป็นการคิดเพื่อแก้ปัญหา เนื่องจากการคิดมีจุดเริ่มต้นที่ตัวปัญหา แล้วพิจารณาย้อนไตรตรงถึงข้อมูล 3 ประเภท คือ ข้อมูลด้านตนเอง ชุมชน สังคมสิ่งแวดล้อม และข้อมูลทางวิชาการ ต่อจากนั้นจึงลงมือกระทำการ หากการกระทำสามารถทำให้ปัญหา และความไม่พอใจของบุคคลหายไป กระบวนการคิดจะยุติลง แต่ถ้าหากบุคคลยังรู้สึกไม่พอใจปัญหายังคงอยู่บุคคลก็จะเริ่มกระบวนการใหม่อีกครั้ง (ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2545, หน้า 125-150) ให้ความหมายว่า การคิด (Thinking) คือการที่คนๆ หนึ่งพยายามใช้พลังทางสมองของตนในการนำเอาข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่มาจัดวางอย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้มาเพื่อผลลัพธ์ เช่นการตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ดีที่สุด เป็นต้น การศึกษาทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศค้นพบว่าการพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียนยังทำได้ในขอบเขตจำกัดดังนั้นเมื่อมีนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และเน้นการพัฒนาคุณภาพด้านกระบวนการคิดนับเป็นเรื่องที่ครูไม่สามารถทำให้เห็นผลชัดเจนได้ง่ายนัก เนื่องจากกระบวนการคิด ไม่ปรากฏเนื้อหาหลักขณะชัดเจนที่ครูนำไปใช้สอนได้ประการหนึ่ง การคิดเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นรูปธรรม จึงต้องจัดเป็นกระบวนการทางการแสดงออกให้เห็นเป็นนามธรรมด้วยอีกประการหนึ่งและที่สำคัญกระบวนการคิดแบบหนึ่งเหมาะสมกับผู้เรียนแบบหนึ่ง อาจไม่เหมาะสมกับผู้เรียนอีกแบบหนึ่ง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจกับกระบวนการคิดที่ลงตัวกับผู้เรียน เพื่อให้สามารถพัฒนาจนเกิดความสามารถที่เรียกว่า “กระบวนการคิด” การพัฒนาบุคคลท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำเป็นต้องจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนสามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ดังกล่าวเพื่อให้ นักเรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข เพื่อให้สามารถมองโลกได้กว้างขึ้น และสามารถทำงานที่ซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ (สุภรณ์ สภาพงศ์, 2541, หน้า50) การเปลี่ยนแปลง เนื่องจากความเจริญเช่นนี้มักมีทั้งข้อดีและข้อเสีย หากคนรู้เท่าทันที่จะคิดวิเคราะห์ แยกแยะและ ใตร่ตรงอย่างมีเหตุผล ก็จะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งคนจะรู้เท่าทันได้นั้นต้องเกิดจากการ เรียนรู้บนพื้นฐานการคิดของตนเองอย่างผู้มีสติปัญญานั้นคือ “ การคิดวิเคราะห์ ” การคิดแบบนี้จึงมี ความจำเป็นที่จะต้องสร้างความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ให้แก่คนในสังคมมากยิ่งขึ้นด้วยจากสภาพ ของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ยังไม่เห็นผลอย่างเด่นชัด จากการประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษาของโรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่ (สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2553) ดังนั้นการสอนให้ นักเรียนได้รับการเสริมสร้าง ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องพัฒนานักเรียน โดยเฉพาะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน โกวิทจรัสเชียงใหม่ เพราะนักเรียนในระดับชั้นนี้มีความพร้อมในการ พัฒนาด้านสติปัญญาเกี่ยวกับการคิดที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมตามหลักทฤษฎีของ เบนจามิน บลูม และเดอโบโนได้เหมาะสม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจและต้องการศึกษาด้านการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนโดยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อเป็นทางเลือก หนึ่งในการจัดการเรียนการสอนด้านการพัฒนานักเรียนเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์การใช้คำถามเป็น เทคนิคสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เป็นกลวิธีการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะการคิด การตีความ การใตร่ตรง การถ่ายทอดความคิด สามารถนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี การถามเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ กระบวนการถาม จะช่วยขยายทักษะการคิด ทำความเข้าใจให้กระจ่าง ได้ข้อมูลป้อนกลับทั้งด้านการเรียนการ สอน ก่อให้เกิดการทบทวน การเชื่อมโยงระหว่างความคิดต่าง ๆ ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น และเกิดความท้าทาย

การจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม เป็นวิธีการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ประสบการณ์ท้าทายความคิด ลักษณะนิสัยและการจูงใจ ผู้เรียนให้เรียนรู้การแก้ปัญหาโดยผ่านการสืบเสาะหาความรู้และเรียนด้วยการค้นพบซึ่งเหมาะสม และสามารถนำมาใช้กับสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียน มีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ในขณะที่เดียวกันยังคงรักษารูปแบบของการเรียนในชั้นเรียนที่มี ประสิทธิภาพ เหมาะสมกับการจัดห้องเรียนในโรงเรียนทั่วไปในปัจจุบัน ที่แต่ละห้องเรียนจะจัด นักเรียนคละกันทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันสามารถร่วมกัน เรียนรู้ ได้ร่วมตอบคำถาม วิธีการเรียนบนพื้นฐานของพัฒนาการและความสนใจ หากมองโดย

ภาพรวม การเรียนรู้แบบการใช้คำถาม เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียนที่ดีมากวิธีหนึ่ง และสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 คือ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดอย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมี โอกาสออกไปแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา มัชฌิมา ธรรมบุศย์ (2545, หน้า 11-17) กล่าวว่า ในส่วนของครูผู้สอนลดบทบาทการ เป็นผู้ควบคุมในชั้นเรียนลง และผู้เรียนมีอำนาจในการจัดการควบคุมตนเองมากขึ้น การที่ผู้เรียน ต้องแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้การเรียนรู้เป็นกระบวนการตลอดชีวิต เพราะความรู้เดิมที่ ผู้เรียนมีอยู่จะถูกนำมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ได้ตลอดเวลา จึงทำให้ผู้เรียน ทันยุค ทันเหตุการณ์ ทันโลกและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมโลกในอนาคตได้ดี นภเนตร ธรรมบวร (2545, หน้า 69) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถ ในการคิดของนักเรียน เพราะการถามเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดและสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง และยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอีกด้วย ซึ่งตรงกับ ความเห็นของ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545, หน้า 87-88) ที่กล่าวว่า การถาม (Questioning) เป็นส่วน หนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ให้แก่ นักเรียน การถามจะช่วยขยายทักษะการคิดทำความเข้าใจให้กระจ่าง ได้ข้อมูลป้อนกลับทั้งด้านการ เรียนและการสอน ก่อให้เกิดยุทธศาสตร์การทบทวน ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงความคิดระหว่างความรู้ ใหม่กับความรู้เดิม ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น และท้าทายความสามารถของนักเรียน การตั้ง คำถามที่ดีจะช่วยฝึกทักษะการคิดและช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ทั้งยังนำมา ซึ่งการอภิปราย การถกเถียงที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ และช่วยสร้างเสริมนิสัยการ เรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย อภรณ์ ใจเที่ยง (2546, หน้า 182) การใช้คำถามถ้าผู้สอนมี ความสามารถในการตั้งคำถามที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ได้ดี และยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ครูสามารถดึงเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียน ช่วยให้ครูรู้ ว่านักเรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนไปมากน้อยเพียงใด และในระหว่างที่เด็กคิดหาคำตอบเด็ก จะสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างสำคัญในการเรียนรู้สิ่ง ต่างๆ การตั้งคำถามเป็นเทคนิคที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน เพราะคำถามเป็นเครื่องมือ อย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ครูทราบว่า ผู้เรียนคนใดยังไม่พร้อมที่จะเรียนรู้ และจำเรื่องที่เรียนไปแล้วได้ หรือไม่ นักเรียนคนใดยังไม่เข้าใจบทเรียนที่ตนกำลังเรียนอยู่ หรือไม่เข้าใจทั้ง ๆ ที่เรียนไปแล้วหรือ อาจกล่าวสั้น ๆ ได้ว่า คำถามเป็นเครื่องมือที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อหาจุดอ่อนของเด็กรวมทั้ง หาจุดอ่อนของครูที่สอนไปแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น การทำกิจกรรม

ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยผ่านการตั้งคำถามในการเรียนการสอน จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจและจะจดจำได้ยาวนานขึ้น

ข้าพเจ้าในฐานะครูผู้สอนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนโกวิท ราชรังษีเชียงใหม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมและสามารถนำนักเรียนไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย ในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ให้ผู้ศึกษาได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคในการตั้งคำถามเรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทราชรังษีเชียงใหม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ศรีธธา (2552, หน้า 71-72) ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคนิคการใช้คำถามสาระการเรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคนิคการใช้คำถามภาพส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและแสดงออก กระตุ้นให้ค้นพบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอนเป็นกระบวนการส่งเสริมให้มีประสบการณ์ตรงจากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้มีการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเชื่อมโยงประสบการณ์จากการเรียนกับชีวิตจริงส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูล ให้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และให้ผู้เรียนฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา สิทธิสุขเศรษฐ์ (2548, หน้า 60-63) ผลการใช้กิจกรรมการตั้งคำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมการตั้งคำถามมีทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการจำแนกแยกแยะด้านการเปรียบเทียบ ด้านการเห็นความสัมพันธ์ และด้านการให้เหตุผลสูงขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ช่วยพัฒนากระบวนการคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความเข้าใจและสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการเรียนรู้ การคิดและการสอนการตั้งคำถามเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้เด็กได้คิด กล้าที่จะพูด และกล้าที่จะคิด ซึ่งการตั้งคำถามที่ดีนั้น จะช่วยฝึกทักษะการคิดและช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทั้งแก่ตัวผู้ถามและแก่ผู้ตอบ ที่ผ่านกระบวนการคิดสร้างสรรค์ และช่วยสร้างเสริมนิสัยการเรียนรู้ตลอดชีวิตอีกด้วย การใช้คำถามเป็นเทคนิคสำคัญในการแสวงหาความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เป็นกลวิธีการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความคิด สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี การถามเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ ๆ กระบวนการ

ถามจะช่วยขยายทักษะการคิด ทำความเข้าใจให้กระจ่าง ได้ข้อมูลป้อนกลับทั้งด้านการเรียนการสอน ก่อให้เกิดการทบทวน การเชื่อมโยงระหว่างความคิดต่าง ๆ ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น และเกิดความท้าทาย การตั้งคำถามระดับสูงจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดระดับสูง และเป็นคนมีเหตุผล ผู้เรียนไม่เพียงแต่จดจำความรู้ ข้อเท็จจริงได้อย่างเดียวแต่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา วิเคราะห์ และประเมินสิ่งที่ถามได้ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องราวที่เรียน ได้อย่างถูกต้องและกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาข้อมูลมาตอบคำถามด้วยตนเองสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมและนำความคิดไปพัฒนาสังคมต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจาง เชียงใหม่

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้มุ่งสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งกำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

คือผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีความชำนาญในด้านเทคนิคการตั้งคำถามเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ จำนวน 10 ท่าน เช่น ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์ เป็นต้น

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัยคือ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามเรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจาง เชียงใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามเรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่

เทคนิคการตั้งคำถาม หมายถึง การใช้คำถามเป็นเทคนิคสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเรื่องพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่

การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การจัดแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามเรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้การรับฟังด้วยเหตุผล

พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย หมายถึง การจัดแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่ ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณลักษณะที่สำคัญเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมายดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้เป็นสังคมและประเทศประชาธิปไตยอย่างแท้จริงหลักการทางประชาธิปไตย

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2554

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ผลการศึกษาได้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามเรื่องพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่
2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อครูสังคมศึกษาในโรงเรียนโกวิทจรัสเชียงใหม่ในการดำเนินการใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ได้อย่างเป็นผลดียิ่งขึ้น